

КУЛТУРА

ВЪЛНУВАЩ ДЕТСКИ СПЕКТАКЪЛ

**„ДА СЕ СЪБУДИШ
В СИПРИЛИЯ“
ОТ Е. ПЕОНИДУ
В НТМ
„ЛЮДМИЛА
ЖИВКОВА“**

Не е нужно непременно да познаваме привамаливите легенди из миналото на още привамаливата островна страна, за да се убедим колко благодатни възможности за създаване на приказки ни предлага Кипър. Слънчевата южна страна Сиприлия, както ще нарече своята родина писателката Ели Пеониду, е наистина приказна земя, населена от добри и трудолюбиви хора, които искат да живеят в мир. Ала със своята неспокойна социалнополитическа съвременност Кипър подсказва начини за сътворяване и на тревожни приказки с действаща днешна дата. Защо щастливите деца на Сиприлия не могат да бъдат напълно щастливи? Защо малкият Хоп-Троп и неговата сестричка Доремни трябва да бъдат разделени? И какъв е този Дух на черната река, който така немилостивно се намесва в тяхната съдба? Как трябва да се борят децата и от кого да потърсят помощ, за да победят Духа на черната река?

Тези въпроси ни поясняват как Ели Пеониду изгражда в своя художествен замисъл добра основа за съвременна приказка — увлекателна, поучителна и хуманна. Нещо повече, авторката не се бои да политизира метафората на приказката „Да се събудиш в Сиприлия“ и да разшири драматургията ѝ адрес,

Сиприлия може да бъде всяка страна, в която тъмните сили разделят, за да владеят. Сиприлия може да бъде и нашата планета Земя. Сегашното разделение на Кипър несъмнено прави метафората на приказката навременна и завладяваща. Добрите сили трябва да се сплотят, за да надделят над злия дух на черната река и възвърнат щастливите усмивки на децата, на малките и големите човечеци. В Сиприлия не може да не зацари хармонията между хората и природата, хармонията на живота... „Да се събудиш в Сиприлия“ на Ели Пеониду увлича малките зрители на Народния театър за младежта „Л. Живкова“. Някои частични несъвършенства на драматургията (неколкократната рамкираност на разказа, което забавя действието и финала, не твърде обосноваването на ролята на Водецата, необходимостта от по-голяма действеност на Доремни) не са попречили да се създаде постановка, която предизвиква живото участие на детската публика. Режисьорката Лиляна Тодорова е напипала невралгичните възли на интригата, чрез която печели спонтанните пристрастия на малките зрители. Несъмнено тя се е опряла и на сполучливата сценография (Г. Енева) с това облъскване между красивата статика на „рамката“ и метафоричната динамика на „черната река“ и нейния Дух (В. Бъчваров). Съществено съдействие за емоционалната настройка на спектакъла оказват музиката (П. Цанков), хореографията (Ст. Поляков) и пантомимната консултация (В. Горанов). Остава под въпрос дали режисурата е съумяла да се отклони в достатъчна степен от привичния стереотип при сценичното изграждане на подобен род творби, за да не допусне усещането за ялюстрация на разказ с неотчетливи ударения за действеност и градация...

Открояват се творческите превъплъщения на онези актьори, които са благоприятствувани от драматургията — например Вихър Стойчев и Вера Среброва в ролята на Хоп-Троп, Люба Алексиева (Костенурката), В. Бъчваров (Дух на черната река) и П. Пейчев (Зеления жабок). С простота на изразните средства изпълнява ролята на Врабчо актьорът Н. Узунов, докато П. Чернев (господарят Слънце) и М. Зуркова (русалката Неренда) допускат в някои моменти нотки на риторичност.

Политизираната приказна метафора на „Да се събудиш в Сиприлия“ вълнува малките зрители, прави ги неусетно съпричастни към съдбата на една страна и един народ, които са скъпи и близки на българското сърце.

НИКОЛАЙ ПРАВДЕВ

191.74